

ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA

jatelautakunta@savonlinna.fi

Rantasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva tekninen ja ympäristölautakunta kiittää lausuntopyynnöstä ja antaa sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä seuraavan lausunnon:

Jätelautakunnan alueella on ollut jo kauan käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus sekajätteen osalta. Lausuntopyyntöasiakirjoista tai FCG:n selvityksestä ei käy ilmi ne perusteet, joiden vuoksi jätteenkuljetusjärjestelmää harkitaan muutettavaksi.

Selvityksen perusteella sekajätteen kuljetuspalveluita on kattavasti tarjolla jätelautakunnan alueella. Joissain alueen kunnissa tai kuntien osissa operoi tällä hetkellä lähinnä vain yksi kuljetusyritys, jonka vuoksi järjestelyä pidetään selvityksen mukaan haavoittuvana, ilmeisesti vähäiseen kilpailuun liittyvän kustannusten nousun riskin vuoksi. Ympäristöasiantuntijan tiedossa ei kuitenkaan ole, että eri asiakkaita, asiakasryhmiä tai eri alueita olisi nykyisellä kuljetusmallilla asetettu palvelun hinnoittelussa perusteettomasti toisistaan poikkeavaan asemaan. Kunnallisen mallin toteutuessa lisääntyvä tarve hallinnossa voi myös lisätä jätehuollon kustannuksia.

Selvityksen mukaan jätehuoltoviranomaisella on nykyisessä mallissa hyvin rajalliset mahdollisuudet valvoa jätehuoltomääräysten toteutumista tai jätteiden päätymistä kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Määräysten valvontaa ei kuitenkaan voida siirtää kunnallisessakaan mallissa viranomaiselta jäteyhtiölle, vaan riittävä resurssi viranomaisvalvontaan tulee turvata muulla tavoin. Ympäristöasiantuntijan käsityksen mukaan poikkeavat tapahtumatiedot reitistöllä kirjataan kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetusyrittäjän järjestelmään ja raportoidaan tarvittaessa viranomaiselle.

Selvityksen mukaan viranomaisilla on puutteelliset mahdollisuudet arvioida kuljetusjärjestelmästä aiheutuvia vaaroja tai haittoja terveydelle tai ympäristölle. Kunnallisen kuljetusmallin etuna pidetään parempia mahdollisuuksia valvoa työturvallisuutta mm. riittävän liukkaudentorjunnan osalta sekä arvioida ja muuttaa tarvittaessa keräyspisteiden sijoittelua asianmukaiseksi ja työturvalliseksi. Sama työturvallisuuslaki kuitenkin määrittelee jätteenkuljetusyritysten toimintaa myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Viranomainen antaa mahdollisen määräyksen keräyspisteen siirrosta kummankin mallin toteutuessa.

Kunnan järjestämä sekajätteen kuljetus tarjoaa selvityksen mukaan parempia mahdollisuuksia jätehuollon yleisen toimivuuden kehittämiseen. Kuljetusyrittäjillä on kuitenkin pitkän aikavälin kokemus nimenomaan kuljetustoiminnasta ja ympäristöasiantuntijan käsityksen mukaan myös halukkuus toiminnan kehittämiseen.

Kunnallista mallia puoltaa se, että kuljetusreitit olisi mahdollista suunnitella tehokkaasti samoja ajoneuvoja hyödyntäen. Useamman kuljetusyrityksen operointi samalla alueella johtaa turhaan liikennöintiin ja lisää sitä kautta energian kulutusta, meluhaittoja sekä päästöjä ilmaan. Liikenteen päästöt kattavat noin 20 prosenttia Suomen kasvihuonekaasupäästöistä. Suomi on sitoutunut puolittamaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta ja saavuttamaan nollapäästöisen liikenteen vuoteen 2045 mennessä. Kunnat ovat paikallisilla ratkaisuillaan tärkeässä asemassa tavoitteen saavuttamisessa.

Bio- ja pakkausjätteen kuljetuksen siirryttyä kunnan järjestämäksi, biojätteenkeräystä ei ole ollut enää kustannustehokasta järjestää syrjäisille alueille, jonka vuoksi palvelua ei tarjota ja biojätteen sijoittamista sekajäteastiaan harkitaan sallittavaksi. Mikäli kunnalliseen kuljetusjärjestelmään päädytään sekajätteen osalta, tulee varmistaa, että palveluita ei samasta syystä edelleen vähennetä ja pyrkiä tilanteeseen, jossa monilokeroautolla voidaan kerätä samalla kertaa useampia jätejakeita.

Kumman tahansa mallin toteutuessa, kilpailutuksessa on huomioitava, että jäteastioiden tyhjentäminen onnistuu käytössä olevalla kalustolla myös erikoiskohteissa. Kilpailutuksessa tulee kiinnittää hinnan ohella huomiota laatuvaatimuksiin.

18.3.2025 RANTASALMEN KUNNAN TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA